

Več o atrijski fibrilaciji

Za pacientke in paciente, ki jim predpišejo zdravilo LIXIANA®.

V stiku z atrijsko fibrilacijo

Vsebina

Predpisali so vam zdravilo LIXIANA®	Stran 5
Atrijska fibrilacija – ko srce izgubi ritem	Stran 6
Vzroki atrijske fibrilacije in pogoste sočasne bolezni	Stran 6
Zakaj atrijska fibrilacija povečuje tveganje za možgansko kap?	Stran 7
Kakšne so posledice in zakaj je zdravljenje tako pomembno?	Stran 8
Kako deluje zdravilo LIXIANA®?	Stran 9
Kako morate jemati zdravilo LIXIANA®?	Stran 9
Kaj se zgodi, če pozabite vzeti odmerek?	Stran 11
Kaj se zgodi, če vzamete večji odmerek zdravila LIXIANA®, kot bi smeli?	Stran 11
Kaj morate še upoštevati pri jemanju zdravila LIXIANA®?	Stran 12
Kateri so možni neželeni učinki?	Stran 12
Previdnostni ukrepi za zmanjšanje morebitnih krvavitev	Stran 15
Kako zmanjšati tveganje za možgansko kap?	Stran 17
Nasveti za redno jemanje zdravila LIXIANA®	Stran 18

Preprečevanje možganske kapi zanjo in zanj

Predpisali so vam zdravilo LIXIANA®

Draga pacientka, dragi pacient,

diagnosticirali so vam atrijsko fibrilacijo in vam zato predpisali zdravilo LIXIANA® za preprečevanje možganske kapi.

Ta brošura je namenjena kot pomoč pri zdravljenju z zdravilom LIXIANA® in vsebuje najpomembnejše informacije o tem zdravljenju. Upoštevajte navodila svoje zdravnice oz. zdravnika in zdravilo LIXIANA® jemljite tako dolgo, kot vam je predpisano. Zdravljenja ne prekinjajte po lastni presoji.

Atrijska fibrilacija – ko srce izgubi ritem

Atrijska fibrilacija je najpogostejša trajna motnja srčnega ritma. Nasprotno kot pri normalnem srčnem ritmu, redne električne impulze motijo aritmični dražljaji, kar povzroči tako imenovano fibrilacijo preddvorov. Preddvori se pri tem zelo hitro in neusklajeno stisnejo, kar pomeni, da se kri ne iztisne več popolnoma. Na en srčni utrip pride v srčne komore manj krvi in učinkovitost srca se zmanjša. Med epizodo atrijske fibrilacije je srčni utrip pogosto povišan in/ali se zdi neenakomeren.

Vzroki atrijske fibrilacije in pogoste sočasne bolezni

Atrijska fibrilacija se lahko pojavi brez prepoznavnih vzrokov, zato lahko prizadene tudi zdrave in športne ljudi. Tveganje se pogosto poveča z naraščajočo starostjo. Vendar pa lahko nekatere življenjske navade ali že obstoječa stanja prispevajo k pojavitvi atrijske fibrilacije¹:

Življenjski slog	Spremljajoče/druge bolezni
zloraba alkohola	visok krvni tlak/sladkorna bolezen
debelost	srčni infarkt/koronarna bolezen srca
telesna nedejavnost ali pretirano ukvarjanje z vzdržljivostnimi športi	srčno popuščanje ali bolezen srčnih zaklopk
kajenje	motnje spanja/obstruktivna apneja med spanjem
stres	srčna kirurgija
zloraba poživil (vključno s kofeinom)	hipertiroidizem (hiperaktivna ščitnica)
	pljučnica (vnetje pljuč)
	prirojena srčna bolezen

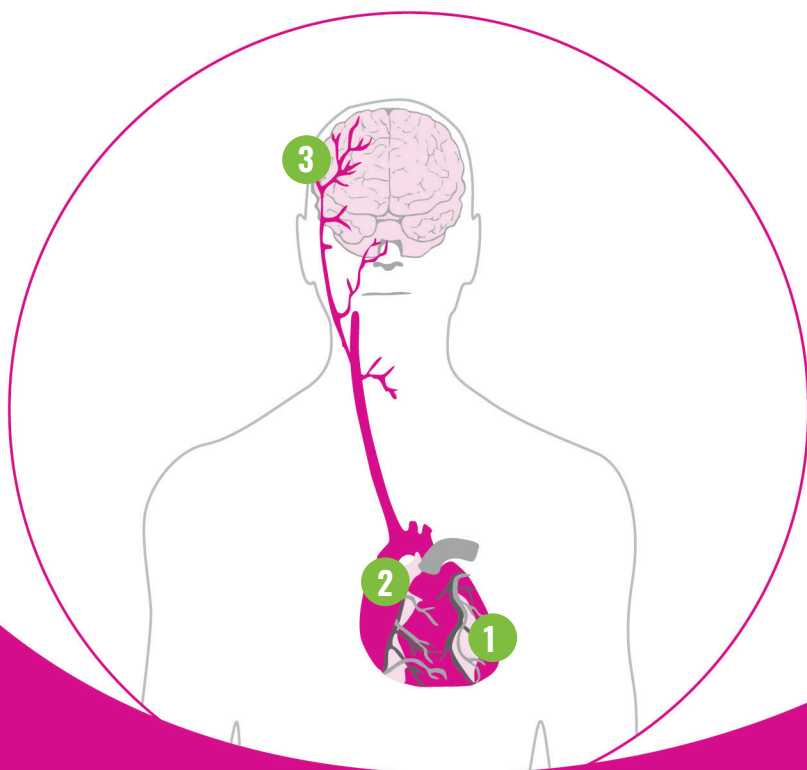
Atrijska fibrilacija ni redkost

Pri tem niste sami. Atrijska fibrilacija se pojavlja pri 5 % starejših od 65 let in pri 10 % starejših od 70 let.^{1,2}

Zakaj atrijska fibrilacija povečuje tveganje za možgansko kap

Razlog za to je neenakomeren pretok krvi, ki ga povzroča atrijska fibrilacija. Dokler je kri v gibanju, ostaja tekoča. Če se premika počasi, lahko nastanejo krvni strdki (tako imenovani trombi). K tvorbi strdkov je še posebej nagnjena kri, ki se zaradi zmanjšane črpalne zmogljivosti srca ne iztisne več v celoti iz predvorov. Strdki se lahko nato sprostijo in zaidejo proti možganom ter zamašijo pomembne krvne žile. Možgani zaradi žilne zapore niso več preskrbljeni z zadostno količino kisika. Živci in možganske celice odmrejo v zelo kratkem času. Posledica tega je možganska kap.

Kako nastane možganska kap?

- 1** Atrijska fibrilacija lahko povzroči nastanek krvnega strdka (tromba) v srcu. Ta krvni strdek je podoben čepu.
- 2** Če se krvni strdek sprosti, ga lahko pretok krvi odplakne proti možganom in tam zamaši pomembne krvne žile.
- 3** Možgani zaradi žilne zapore niso več preskrbljeni z zadostno količino kisika. Živci in možganske celice odmrejo v zelo kratkem času.

Posledica tega je možganska kap.

Zakaj je zdravljenje tako pomembno?

Najnevarnejša posledica atrijske fibrilacije je možganska kap. Prav tako so možganske kapi, ki jih povzroči atrijska fibrilacija, običajno hujše od tistih, ki jih povzročijo drugi vzroki. Približno dvakrat pogosteje povzročijo trajno invalidnost ali smrt kot kapi, ki jih povzročijo drugi vzroki. Za učinkovito preprečevanje ste prejeli zdravilo LIXIANA®.

Zdravilo LIXIANA® je antikoagulans, ki se uporablja za zmanjševanje krvnih strdkov (trombov) v srcu in se zato uporablja za preprečevanje možganske kapi. Zdravila, ki zavirajo strjevanje krvi, imenujemo tudi zdravila za redčenje krvi. Ta oblika zdravljenja se imenuje antikoagulacija.

Kako deluje zdravilo LIXIANA®?

Zdravilo LIXIANA® vsebuje zdravilno učinkovino edoksaban in spada v skupino antikoagulantov. Zmanjšuje zmožnost strjevanja krvi in tako zmanjšuje tveganje za nastanek nevarnih krvnih strdkov. Deluje tako, da zavira delovanje faktorja Xa, ki je pomemben element za strjevanje krvi.³

Zdravilo LIXIANA® se jemlje enkrat na dan.

- Priporočeni dnevni odmerek je ena tableta zdravila LIXIANA®, 60 mg, na dan.³
- V določenih okoliščinah (npr. v primeru zmanjšane delovanja ledvic, telesne teže pod 60 kg ali jemanja drugih zdravil) se odmerek zmanjša na 30 mg zdravila LIXIANA®.³

Življenje z atrijsko fibrilacijo

Kako morate jemati zdravilo LIXIANA®?

Tableto pogoltnite, če je mogoče z vodo in po možnosti vedno ob istem času v dnevu, da si boste lažje zapomnili, da morate zdravilo LIXIANA® vzeti. Če ne morete pogoltniti cele tablete, lahko tableto zdravila LIXIANA® tik pred zaužitjem zdrobite in jo zmešate z vodo ali jabolčnim sokom. Po potrebi vam lahko zdravnica oz. zdravnik zdrobljeno tableto da tudi skozi želodčno cevko. Zdravilo LIXIANA® lahko jemljete ob obroku ali samostojno. Preprosto jo vzamete takrat, ko je to v vašem vsakdanjiku najbolj ustrezno. Čas jemanja zdravila LIXIANA® bo določila vaša zdravnica oz. zdravnik.

Kaj se zgodi, če pozabite vzeti odmerek?

Če pozabite vzeti tableto, jo takoj ponovno vzemite, naslednji dan pa nadaljujte z jemanjem tablete enkrat na dan, kot običajno. **Nikoli ne vzemite več kot 1 tableto na dan.** Zelo pomembno je, da zdravilo LIXIANA® jemljete, kot vam je predpisano, saj lahko le tako zmanjšate tveganje za možgansko kap. Ne povečujte odmerka ali pogostosti uporabe. Če imate kakršna koli vprašanja v zvezi z zdravljenjem, se obrnite na svojo zdravnico oz. zdravnika ali farmacevtko oz. farmacevta.

Kaj se zgodi, če vzamete večji odmerek zdravila LIXIANA®, kot bi smeli?

Če ste vzeli preveč tablet zdravila LIXIANA®, takoj obvestite svojo zdravnico oz. zdravnika. Če vzamete večjo količino zdravila LIXIANA® od priporočene, se lahko poveča tveganje za krvavitev.

Kaj morate še upoštevati pri jemanju zdravila LIXIANA®?

Zdravilu LIXIANA® je priložena opozorilna kartica za bolnika. Prosimo, da jo vedno nosite s seboj in jo ob obisku zdravnika ali zdravstvenih posegih pokažete.

Medsebojno delovanje z drugimi zdravili – na kaj morate biti pozorni

Sočasno jemanje več zdravil lahko povzroči medsebojno delovanje različnih zdravil. Spremeni se lahko na primer koncentracija različnih zdravilnih učinkovin, ker se hitreje ali počasneje presnavljajo in izločajo. To lahko okrepi ali zavre učinek.

Svoji zdravnici oz. zdravniku povejte, če jemljete katero koli drugo zdravilo ali prehransko dopolnilo brez recepta, na primer zdravila proti bolečinam ali prehladu, da bi se izognili morebitnemu medsebojnemu delovanju z zdravilom LIXIANA®.

Kateri so možni neželeni učinki?

Kot vsa zdravila ima lahko tudi zdravilo LIXIANA® neželene učinke, ki pa se ne pojavijo pri vseh pacientih. Zdravilo LIXIANA® je zasnovano za redčenje krvi in zmanjševanje tveganja za nastanek nevarnih krvnih strdkov. Ena od posledic tega je, da je med uživanjem povečano tveganje za krvavitev.³

Če se pri vas pojavi krvavitev, ki se ne ustavi sama od sebe, ali če opazite znake prekomerne krvavitve, takoj poiščite zdravniško pomoč.³

**Opozorilna kartica
za bolnika za
zdravilo LIXIANA®**

INFORMATIONEN FÜR MEDIZINISCHES PERSONAL

INFORMATIONEN FÜR DEN PATIENTEN

THERAPIEPASS

an zur
e einer

..... mg

(MM/JJ)

.....
kungen:

.....

Lixiana®
Filmtabletten
edoxaban

Bitte tragen Sie diesen Therapiepass immer bei sich.

Legen Sie ihn vor jeder Behandlung und vor jedem Eingriff Ihrem Arzt, Apotheker, Chirurgen oder Zahnarzt vor.

Če opazite katerega od naslednjih simptomov, se takoj posvetujte z zdravnico oz. zdravnikom:

Vidne krvavitve, ki se lahko pojavljajo pogosto:³

- krvavitev iz nosu,
- rdeč ali temno rjav urin,
- rdeče ali črno blato,
- dolgotrajna krvavitev pri poškodbi,
- krvavitev iz ust in/ali grla,
- nenormalne močne menstrualne krvavitve,
- krvavitev iz kože ali pod kožo.

Možni znaki nevidne krvavitve:³

- nenavadna šibkost,
- utrujenost,
- bledica,
- omotica,
- glavobol,
- nepojasnjene otekline.

Zdravila LIXIANA[®] ne prenehajte jemati, ne da bi se prej posvetovali z zdravnico oz. zdravnikom, saj se zdravilo LIXIANA[®] uporablja za zdravljenje in preprečevanje resnih bolezni.³

Tveganje za morebitne krvavitve lahko zmanjšate tudi z nekaj previdnostnimi ukrepi:

Obisk pri zobozdravnici oz. zobozdravniku

Pred zdravljenjem obvestite svojo zobozdravnico oz. zobozdravnika, da jemljete zdravilo LIXIANA®. Zobozdravnica oz. zobozdravnik se odloči, ali so potrebni nadaljnji previdnostni ukrepi.

Operacije

Če se pri vas načrtuje operativni poseg, se posvetujte s svojo zdravnico oz. zdravnikom in povejte, da jemljete zdravilo LIXIANA®. Pri številnih manjših posegih je mogoče operacijo opraviti brez prekinitve zdravljenja. V nasprotnem primeru vam zdravnica oz. zdravnik pove, kdaj lahko prekinete zdravljenje in kdaj ga lahko nadaljujete. Pomembno je, da po posegu zdravljenje nadaljujete.

Poškodbe

Manjše poškodbe: S čisto krpo rahlo pritiskajte na mesto krvavitve, dokler se krvavitev ne ustavi. Če se krvavitev ne ustavi ali če gre za večjo poškodbo, takoj poiščite zdravniško pomoč.⁴

Nosečnost

Če načrtujete nosečnost ali mislite, da bi lahko bili noseči, se takoj posvetujte s svojo zdravnico oz. zdravnikom.³

Kako zmanjšati tveganje za možgansko kap?

Z zdravim življenjskim slogom lahko zmanjšate tveganje za možgansko kap. Seveda pa na nekatere dejavnike ne morete vplivati, na primer na svojo starost ali že obstoječe telesne omejitve. Kljub temu lahko z upoštevanjem nekaj nasvetov za varovanje srca naredite veliko dobrega in pozitivno vplivate na potek bolezni:

**Majhne spremembe vedenja
imajo velik vpliv na zdravje**

! Če kadite, je zdaj najboljši čas, da prenehate.

Cigarete povzročajo »poapnenje« žil, kar pospešuje nastajanje krvnih strdkov. Spodbujajo tudi visok krvni tlak, ki je glavni dejavnik tveganja za možgansko kap.^{5,6}

! Alkohol uživajte le zmerno.

Prevelike količine alkohola zvišujejo krvni tlak, kar povečuje tveganje za možgansko kap.¹

! Delajte tako, kot dela vaše srce: premikajte se

Redna vadba znižuje krvni tlak, uravnava raven lipidov v krvi in izboljšuje občutljivost na inzulin. Vse to pozitivno vpliva na vašo težo. Ali ste vedeli, da debelost spodbuja visok krvni tlak, bolezeni srca in sladkorno bolezen? Vsi ti dejavniki povečujejo tveganje za možgansko kap.^{1,6}

! 5 obrokov sadja in zelenjave na dan

Študije so pokazale, da uživanje velike količine sadja in zelenjave znatno zmanjša tveganje za možgansko kap.⁶

! Uživajte dobre maščobe

Omejite živalske maščobe in jih po potrebi nadomestite z rastlinskimi. Večkrat na teden jejte ribe, saj vsebujejo koristne maščobne kisline omega-3. Izogibajte se mastni hrani in nasičenim maščobam, saj te povečujejo raven »slabega« holesterola v telesu, kar lahko posledično vodi do kalcifikacije krvnih žil in se tako poveča tveganje za nastanek krvnih strdkov.⁶

! Zmanjšajte količino soli

Večje količine soli lahko zvišajo krvni tlak, ki je eden glavnih dejavnikov tveganja za možgansko kap. Namesto tega hrano začinite z zelišči in limoninim sokom.⁷

Nasveti za redno jemanje zdravila LIXIANA®

Pomembno je, da tableto vzamete vsak dan ob istem času, če je to mogoče. Tako boste ustvarili rutino, ki vam bo pomagala pri rednem jemanju. Uporabite na primer pametni telefon in prenesite aplikacijo za spremljanje jemanja zdravil (»Medikamenten-Manager«). Tako si lahko nastavite opozorilo, da morate vzeti dnevni odmerek zdravila LIXIANA®.

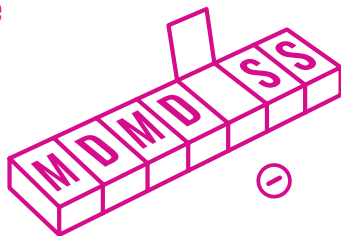
Če uporabljate iPhone – prenesete lahko različne aplikacije za spremljanje jemanja zdravil:

- V trgovini App Store poiščite **aplikacije za spremljanje jemanja zdravil (»Medikamenten-Manager«)**,
- izberite aplikacijo, ki vam ustreza,
- **prenesite** jo v telefon in jo **namestite**.

Če uporabljate telefon s sistemom Android – prenos različnih aplikacij za spremljanje jemanja zdravil:

- V trgovini Google Play Store poiščite **aplikacije za spremljanje jemanja zdravil (»Medikamenten-Manager«)**,
- izberite aplikacijo, ki vam ustreza,
- prenesite jo v telefon in jo **namestite**.

Klasični dozator za tablete

Če jemljete več zdravil, vam lahko dozator za tablete pomaga pri spremljanju jemanja. Z njim lahko spremljate, kdaj morate vzeti katero zdravilo. Dozatorje za tablete ponuja večina lekarn.

Nasveti in triki za redno jemanje

Literatura:

1 AFib matters - <https://www.afibmatters.org/de/>

2 Kompetenznetz-Vorhofflimmern – Patienteninformation. Dostopno na: <https://www.kompetenznetz-vorhofflimmern.de/patienteninformation>, zadnji dostop: maj 2023

3 LIXIANA® navodilo za uporabo, stanje: november 2020

4 Deutsche Herzstiftung – Wie bei Blutungen richtig verhalten? Dostopno na: <https://www.herzstiftung.de/verletzung-blutung-erste-hilfe.html>

5 Thrombose Ratgeber – Was sind Risikofaktoren und ab wann bin ich ein Risikopatient. Dostopno na: <https://www.thrombose-ratgeber.de/risikofaktoren-und-ab-wann-risikopatient.html>, zadnji dostop: maj 2023.

6 Kompetenznetz Schlaganfall. Dostopno na: <https://www.kompetenznetz-schlaganfall.de/292.0.htm>, zadnji dostop: maj 2023.

7 Risiko für die Gesundheit: <https://www.zentrum-der-gesundheit.de/news/gesundheits/allgemein-gesundheit/salz-bluthochdruck>, zadnji dostop: maj 2023

Slika: Adobe Stock, upodobljene osebe so fotomodeli.

Izdala družba:

Daiichi Sankyo Austria GmbH · Euro Plaza Gebäude J · Kranichberggasse 4 · 1120 Dunaj
Tel. + 43 1 4858642-0 · Faks + 43 1 4858642-99345 · info@daiichi-sankyo.at · www.daiichi-sankyo.at

Dodatne informacije:

